Amtliche Beilage

zum

Kreisblatt. Amtliches Organ für den unter deutscher Verwaltung stehenden Teil des Kreises Czenstochau.

Abgesandt von der Staatsdruckerei Warschau am 29. Mai 1917.

Inhalt:

35.

Bekanntmachung.

Nach meiner Bekanntmachung vom 28. April 1917 werden die Einwohner des Generalgouvernements, bei welchen namens der deutschen Regierung Enteignungen stattgefunden haben, nunmehr durch die Reichsentschädigungskommission in gewissen weitgesteckten Grenzen bare Entschädigung erhalten.

Bei den polnischen Städten besteht andererseits z. Zt. ein dringender Geldbedarf, um den großen namentlich durch die öffentliche Wohlfahrtspflege gestellten Aufgaben genügen zu können. Die Steuerverhältnisse der Kommunen sind augenblicklich noch zu wenig entwickelt, als daß die Möglichkeit bestände, in einem geordneten Verfahren, das auf die Leistungsfähigkeit der Einzelnen die gebührende Rücksicht nimmt, die erforderlichen Beträge alsbald aufzubringen.

Wenngleich die zuständigen Stellen bemüht sind, sobald wie möglich ein solches Verfahren zu schaffen, so erfordert doch die bei fast allen Städten bestehende augenblickliche Not die *sofortige* Bereitstellung weiterer Mittel. Da hierfür, von vereinzelten Ausnahmen abgesehen, anderweite Mittel nicht zur Verfügung stehen, so ermächtige ich die Kommunalaufsichtsbehörden, (Polizeipräsidenten, Kreischefs), unbeschadet etwa bereits bestehender weitergehender Verpflichtungen einzelner Bürger, bis zu 50% derjenigen Beträge, welche die Reichsentschädigungskommission im Rahmen ihrer Befugnisse dem zu Entschädigenden zur freien Verfügung stellen darf, einstweilen *aushilfsweise* für den Kommunalbedarf in Anspruch zu nehmen.

Für die einbehaltenen Beträge sollen den Betroffenen kurzfristige etwa mit 6% verzinsliche städtische Stadtschuldverschreibungen ausgehändigt werden.

Ich verkenne nicht, daß diese Maßnahmen für den einen oder anderen der Betroffenen eine Härte enthalten können. Ich vertraue aber auf den Gemeinsinn und auf die Opferwilligkeit der Bürger, die sich der Notwendigkeit dieser vorläufigen Maßnahme nicht verschließen werden. Durch die Polnische Landes-Darlehnskasse ist überdies die Möglichkeit geschaffen, die empfangenen städtischen Sicherheiten in angemessenen Grenzen zu beleihen. Auch soll sobald die Regelung der Steuerverhältnisse fortgeschritten ist, alsbald auf eine gerechte gleichmäßige Verteilung der einbehaltenen Beträge innerhalb der Bürgerschaften hingewirkt und den etwa fürs erste zu schwer Betroffenen

Urzędowy dodatek

do

Gazety powiatowej.

Urzędowy Organ dla tej części Powiatu Częstochowskiego, która jest pod Zarządem Niemieckim.

Wysłany przez Drukarnię rządową w Warszawie dnia 29 maja 1917 r.

Treść numeru:

35.

Obwieszczenie.

Stosownie do mego obwieszczenia z dnia 28 kwietnia 1917 r. otrzymają mieszkańcy Jenerał-Gubernatorstwa, u których odbywały się wywłaszczenia w imieniu rządu niemieckiego, odszkodowanie w gotówce — w pewnych daleko idących granicach i to za pośrednictwem państwowej komisji odszkodowań.

Z drugiej strony panuje obecnie w polskich miastach gwałtowne zapotrzebowanie pieniędzy, ażeby módz zadośćuczynić wielkim zadaniom stawianym zwłaszcza w imię opieki nad dobrem publicznem. Stosunki podatkowe gmin są chwilowo jeszcze za mało rozwinięte, żeby można wkrótce zwykłym trybem zebrać potrzebne sumy z należytem uwzględnieniem wydajności poszczególnych jednostek.

Aczkolwiek odnośne urzędy starają się wytworzyć jaknajspieszniej tego rodzaju postępowanie, to jednak wymaga, panująca chwilowo we wszystkich prawie miastach bieda, bezzwłocznego dostarczania dalszych środków. Ponieważ pominąwszy niektóre wyjątki żadne inne środki nie stoją do dyspozycji, przeto upoważniam nadzorcze władze komunalne (prezydentów policji, naczelników powiatów), ażeby, oprócz już istniejących, dalej idących zobowiązań poszczególnych obywateli, radząc sobie, narazie zabierali na potrzeby komunalne do 50% tych sum, które państwowa komisja odszkodowań w granicach swej kompetencji ma prawo oddać do dyspozycji mającemu otrzymać odszkodowanie.

W miejsce zatrzymanych sum wydawane będą interesowanym krótkoterminowe, mniej więcej sześcioprocentowe obligacje miejskie.

Nie przeczę, że środki te dla niejednego z interesowanych mogą być twarde. Tuszę jednak, że obywatele w poczuciu obowiązku obywatelskiej ofiarności uznają konieczności tych środków tymczasowych. Zresztą daje Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa możność zaciągnięcia w stosownych granicach pożyczek na otrzymane zabezpieczenia miejskie. Również należy się starać, skoro postąpi uregulowanie stosunków podatkowych, o sprawiedliwe równomierne rozdzielenie zatrzymanych sum między obywatelstwo, a tym którzy nasamprzód zbyt ciężko byli dotknięci, udzielić wska-

durch Einlösung der ihnen übergebenen Schuldverschreibungen die gebotene Erleichterung gewährt werden.

Um die Durchführung dieser Maßnahmen zu sichern, ermächtige ich ferner die Kommunalaufsichtsbehörden, ihrerseits bei der Reichsentschädigungskommission den Antrag auf Durchführung des Entschädigungsverfahrens zu stellen, wenn etwa wider Erwarten ein Betroffener sich weigern sollte, das Entschädigungsverfahren im eigenen Namen zu betreiben. In diesen Fällen darf der Entschädigungsbetrag in voller Höhe für die Kommunalbedürfnisse in Anspruch genommen werden.

Warschau, den 9. Mai 1917.

Der Generalgouverneur
v. Beseler.

Erläuterung zu der Bekanntmachung des Herrn Generalgouverneurs vom 9. Mai 1917 über die Sicherstellung der Kommunalkredite.

Fast sämtliche polnische Städte haben gegenwärtig einen großen Finanzbedarf, der in erster Linie durch die Fürsorge für ihre hilfsbedürftige Bevölkerung hervorgerufen wird. Die Aufnahme der notwendigen städtischen Anleihen stößt auf die größten Schwierigkeiten, weil in der Bürgerschaft entweder flüssige Geldmittel nicht vorhanden sind, oder die Bürger nicht geneigt sind, ihre Geldmittel der Stadt zu leihen. Sogar die Landeshauptstadt Warschau, die zunächst ihren Finanzbedarf durch öffentliche Anleihen hat aufbringen können, ist jetzt genötigt gewesen, ihre Bürgerschaft zur Übernahme einer größeren städtischen Anleihe nach dem Maßstabe der Leistungsfähigkeit dadurch zu veranlassen, daß jeder Bürger, der die Übernahme seines Anteils verweigert, zu einer sehr hohen kommunalen Vermögenssteuer herangezogen wird. Dieser Weg kann in der überwiegenden Mehrzahl der polnischen Städte gegenwärtig nicht mit Erfolg beschritten werden, weil in den meisten Fällen die den Bürgern zur Verfügung stehenden kleinen Kapitalien auch im Verhältnis viel geringer sind als in Warschau. Es bleibt daher nichts übrig als einen anderen Weg zur Befriedigung der dringenden kommunalen Bedürfnisse zu finden.

Die Polnische Landes-Darlehnskasse ist nicht in der Lage, gegen Hinterlegung städtischer Schuldverschreibungen Kredit zu gewähren, da die Noten der Polnischen Landes-Darlehnskasse vom Deutschen Reiche garantiert sind und eine Übernahme der städtischen Schuldverschreibungen ohne weitere Sicherheit auf die Darlehnskasse einer Garantie der polnischen Städtenanleihen durch das Deutsche Reich gleich kommen würde. Hierzu ist die deutsche Reichsregierung nicht bereit, denn es muß daran festgehalten werden, daß die Aufbringung des polnischen Kommunalbedarfes in erster Linie Sache der städtischen Bürger und in zweiter Linie, wenn die Städte selbst dazu nicht im Stande sind, Sache des Polnischen Staates ist.

Bei diesen Verhältnissen bleibt nichts anderes übrig, als einen Teil der den Bürgern polnischer Städte durch die Bezahlung der enteigneten industriellen Rohstoffe und Waren zufließenden Geldsummen für kommunale Bedürfnisse in Anspruch zu nehmen. Ihre innere Berechtigung findet die durch obenstehende Bekanntmachung des Herrn Generalgouverneurs getroffene Maßnahme darin, daß es in erster Linie Sache der Bürger eines Staates oder einer Stadt ist, für die öffentlichen Bedürfnisse dieser Verbände einzutreten, ebenso wie die Angehörigen der gegenwärtig am Kriege beteiligten Staaten zur Zeichnung der Kriegsanleihen dieser Staaten verpflichtet sind. Um eine unbillige Belastung der einzelnen Interessenten zu vermeiden, hat der Herr Generalgouverneur bestimmt, daß nur 50% der an die Berechtigten auszuzahlenden Entschädigungen für Kommunalzwecke in Anspruch genommen werden dürfen,

zanych ulg przez wykupienie wydanych im obligacji.

Aby zapewnić przeprowadzenie tych środków upoważniam dalej władze nadzorcze komunalne, ażeby ze swej strony stawiły wniosek do państwowej komisji odszkodowań o przeprowadzenie postępowania co do odszkodowania, jeżeliby interesowany wbrew oczekiwaniom wzbraniał się wdrożyć postępowanie co do odszkodowania we własnem imieniu. W tych wypadkach może być wzięta suma odszkodowania w pełnej wysokości na potrzeby komunalne.

Warszawa, dnia 9 maja 1917 r.

Jenerał-Gubernator
von Beseler.

Objaśnienie do obwieszczenia pana Jenerał-Gubernatora z dnia 9 maja 1917 r. dotyczącego zapewnienia kredytów komunalnych.

Wszystkie prawie miasta polskie znajdują się obecnie w wielkiej potrzebie finansowej, wywołanej w pierwszym rzędzie przez opiekę nad ich ludnością potrzebującą pomocy. Zaciąganie potrzebnych pożyczek miejskich napotyka na wielkie trudności, gdyż bądź brakuje u obywatelstwa płynnej gotówki, bądź też obywatele nie są skłonni do pożyczania miastu swej gotówki. Nawet miasto stołeczne Warszawa, która z początku mogła pokryć swój niedobór finansowy przez zaciągnięcie pożyczek publicznych, została obecnie zmuszoną powołać swoich obywateli do przejęcia większej pożyczki miejskiej w miarę zamożności, a to w ten sposób, że każdy obywatel, który wzbrania się od przejęcia swego udziału, zostaje pociągnięty do opłaty bardzo wysokiego podatku komunalnego od majątku. W przeważającej liczbie miast polskich środków tych nie można zastosować z dodatnim wynikiem, ponieważ drobne kapitały, które obywatele mają do dyspozycji, przeważnie są stosunkowo znacznie mniejsze niż w Warszawie. Nie pozostaje zatem nic innego jak znaleść inną drogę dla zaspokojenia koniecznych potrzeb komunalnych.

Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa nie jest w możności udzielania kredytu na zastaw obligacji miejskich, ponieważ banknoty Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej są gwarantowane przez Rzeszę Niemiecką i przejęcie obligacji miejskich bez dalszego zabezpieczenia przez Kasę Pożyczkową byłoby równoznacznem z gwarantowaniem polskich pożyczek miejskich przez Rzeszę Niemiecką. Rząd Rzeszy Niemieckiej do tego się nie skłania, gdyż należy trzymać się zasady, że zaspokojenie polskich potrzeb komunalnych jest w pierwszym rzędzie rzeczą obywateli miejskich, w drugim zaś, jeżeli miasta same nie są w stanie temu zaradzić, rzeczą państwa Polskiego.

Wobec tych okoliczności nic innego nie pozostaje jak zużytkować na potrzeby komunalne część sum wpływających obywatelom polskich miast z opłaty za wywłaszczone przemysłowe surowce i towary. Środki zarządzone przez powyższe obwieszczenie pana Jenerał-Gubernatora znajdują usprawiedliwienie w tem, że w pierwszym rzędzie jest rzeczą obywateli państwa lub miasta, troszczyć się o publiczne potrzeby tych związków, tak samo jak obywatele państw biorących obecnie udział w wojnie obowiązani są do subskrypcji pożyczek wojennych tychże państw. Ażeby uniknąć niesłusznego obciążenia poszczegól-

Anstelle dieser 50% erhält der Berechtigte eine städtische Schuldverschreibung, die in der Regel mit 6% zu verzinsen und 3 Jahre nach Friedensschluß von der betreffenden Stadt gegen bares Geld einzulösen ist. Ein Vermögensverlust ist also für den Entschädigten mit der Maßnahme nicht verbunden. Sollte er über die an ihn zur Auszahlung gelangenden 50% noch mehr bares Geld gebrauchen, so wird ihm die Möglichkeit geboten werden, die empfangenen städtischen Schuldverschreibungen bei der Polnischen Landes-Darlehnskasse unter noch festzusetzenden Bedingungen zu lombardieren. Damit der Kreditbedarf der Städte auf jeden Fall sichergestellt wird, ist die Kommunalaufsichtsbehörde, d. i. der zuständige Polizeipräsident oder Kreischef, berechtigt, von amtswegen das Entschädigungsverfahren einzuleiten, falls der Berechtigte sich weigert, den Antrag zu stellen. In diesem Falle wird die gesamte freie Entschädigungssumme in städtischen Schuldverschreibungen angelegt, und diese zur Verfügung der Berechtigten gehalten.

Der Herr Generalgouverneur hat weiter angeordnet, daß sobald wie möglich eine gleichmäßige Heranziehung aller Bürger zu den städtischen Anleihen erfolgen soll, sodaß auch Bürger, bei denen keine Rohstoffe und Waren beschlagnahmt waren, die aber sonst Vermögen besitzen, entsprechend ihrer Leistungsfähigkeit zu der Anleihe beitragen müssen und hierdurch die Möglichkeit gegeben wird, andere stark herangezogene Bürger durch Rückkauf eines Teiles der Anleihen zu entlasten. Grundsätzlich soll der Kommunalkreditbedarf für die Dauer von 2 Jahren sichergestellt werden. Reichen also die auszuzahlenden Entschädigungen für den städtischen Finanzbedarf innerhalb dieser Zeit schon bei Heranziehung einer geringeren Quote als 50% aus, so wird nur diese Quote zu der Anleihe herangezogen und der Entschädigungsberechtigte erhält daher in barem Gelde eine größere Summe als 50% ausgezahlt.

nych osób interesowanych, postanowił pan Jenerał-Gubernator, że z odszkodowań przypadających osobom uprawnionym, tylko 50% może być użyte na cele komunalne. Zamiast tych 50% otrzyma osoba uprawniona obligację miejską, którą winno odnośne miasto zasadniczo oprocentować po 6% i spłacić gotówką w 3 lata po zawarciu pokoju. Środek ten nie jest zatem połączony ze stratą majątkową dla osoby, która otrzymała odszkodowanie. Jeżeliby osoba ta, oprócz wypłaconych jej 50%, potrzebowała więcej gotowizny, to będzie miała możność zlombardowania otrzymanych obligacji miejskich w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej na warunkach, które mają być jeszcze ustalone. Ażeby na wszelki wypadek zapewnić potrzebny miastom kredyt, nadaje się władzy nadzorczej komunalnej t. j. odnośnemu prezydentowi policji lub naczelnikowi powiatu prawo do wdrożenia z urzędu postępowania co do odszkodowania, jeżeli osoba uprawniona wzbrania się postawić wniosek. W tym wypadku lokuje się całą wolną sumę odszkodowania w obligacjach miejskich, które są przechowywane do dyspozycji osoby uprawnionej.

Pozatem zarządził pan Jenerał-Gubernator, ażeby możliwie prędko nastąpiło równomierne pociągnięcie wszystkich obywateli do udziału w pożyczkach miejskich, tak aby również i ci obywatele, którym surowców i towarów nie sekwestrowano, a którzy posiadają majątek, musieli brać udział w pożyczce odpowiednio do swej zamożności i ażeby tym sposobem dana była możność ulżenia innym zbyt obciążonym obywatelom przez odkupienie od nich części pożyczek. W zasadzie ma być zapewniony potrzebny kredyt komunalny na okres 2 lat. Jeżeli zatem w ciągu tego czasu z podlegających wypłaceniu odszkodowań wystarczy na finansowe potrzeby miasta pobranie mniejszej części niż 50%, to tylko ta część będzie pociągnięta do pożyczki i uprawniony do odszkodowania otrzyma zatem gotówką większą sumę niż 50%.

36.

Verordnung
gegen übermäßige Preissteigerung (Preiswucher).

§ 1.

Mit Gefängnis bis zu 5 Jahren und mit Geldstrafe bis zu fünfzigtausend Mark oder mit einer dieser Strafen wird bestraft:

1. wer für Gegenstände des täglichen Bedarfes, insbesondere für Nahrungs- Genuß- und Futtermittel aller Art, für rohe Naturerzeugnisse, Heiz- und Leuchtstoffe sowie für Gegenstände des Kriegsbedarfs Preise fordert, die unter Berücksichtigung der gesamten Verhältnisse einen übermäßigen Gewinn enthalten, oder wer solche Preise sich oder einem anderen gewähren oder versprechen läßt;
2. wer Gegenstände der unter Nr. 1 bezeichneten Art, die von ihm zur Veräußerung erzeugt oder erworben sind, zurückhält, um durch ihre Veräußerung einen übermäßigen Gewinn zu erzielen;
3. wer um den Preis für Gegenstände der unter Nr. 1 bezeichneten Art zu steigern, Vorräte vernichtet, ihre Erzeugung oder den Handel mit ihnen einschränkt oder andere unlautere Machenschaften vornimmt;

36.

Rozporządzenie
przeciwko nadmiernemu podnoszeniu cen (przeciwko cenom lichwiarskim).

§ 1.

Karze zamknięcia w więzieniu do lat 5-u lub karze grzywny do marek pięćdziesięciu tysięcy lub jednej z tych kar ulegnie:

1. kto za przedmioty potrzeby codziennej, zwłaszcza za wszelkiego rodzaju artykuły spożywcze i pastewne, za płody przyrody w stanie surowym, za materjał do opału i światła, jakoteż za przedmioty potrzeb wojennych żądać będzie cen, które, biorąc pod uwagę wszelkie okoliczności, zawierać będą nadmierny zysk, lub kto brać będzie takie ceny dla siebie albo dla innej osoby lub też umawiać się będzie co do takich cen;
2. kto gromadzić będzie przedmioty rodzaju, określonego pod cyfrą 1-ą, wyrobione lub też nabyte przez niego dla zbycia, celem osiągnięcia nadmiernego zysku ze zbycia ich;
3. kto w celu podniesienia cen na przedmioty rodzaju określonego pod cyfrą 1-ą niszczyć będzie zapasy albo ograniczać wyrób lub handel tymi przedmiotami, albo też przedsięweźmie inne nieuczciwe manipulacje;

4. wer an einer Verabredung oder Verbindung teilnimmt, die eine Handlung der in Nr. 1 bis 3 bezeichneten Art zum Zwecke hat;
5. wer zu Handlungen der in Nr. 1 bis 3 bezeichneten Art auffordert, anreizt oder sich zu Handlungen solcher Art erbietet, soweit nicht nach den bestehenden Gesetzen eine höhere Strafe verwirkt ist.

Bei vorsätzlichen Zuwiderhandlungen gegen Nr. 1 ist die Geldstrafe mindestens auf das Doppelte des übermäßigen Gewinnes zu bemessen, der erzielt worden ist oder erzielt werden sollte; übersteigt der Mindestbetrag fünfzigtausend Mark, so ist auf ihn zu erkennen. Im Falle mildernder Umstände kann die Geldstrafe bis auf die Hälfte des Mindestbetrages ermäßigt werden.

Neben der Strafe kann auf Einziehung der Vorräte erkannt werden, auf die sich die strafbare Handlung bezieht, ohne Unterschied, ob sie den Verurteilten gehört oder nicht.

Neben dieser Strafe kann ferner angeordnet werden, daß die Verurteilung auf Kosten des Beschuldigten öffentlich bekannt zu machen ist.

§ 2.

Für die durch diese Verordnung bedrohten strafbaren Handlungen sind die Bezirksgerichte ausschließlich zuständig, unbeschadet des Rechts der Kreischefs (Polizeipräsidenten) zum Erlaß polizeilicher Strafverfügungen.

Wird die Zuwiderhandlung im Verkehr mit Angehörigen des deutschen Heeres oder solchen Personen, auf die § 155 M. Str. G. B. Anwendung findet, oder zu deren Nachteil begangen, so sind die Militärgerichte zur Strafverfolgung zuständig.

§ 3.

Diese Verordnung tritt sofort in Kraft.

Warschau, den 16 Mai 1917.

Der Generalgouverneur

von Beseler.

4. kto uczestniczyć będzie w zmowie lub w związku, mającym na celu czyn, określony pod cyframi 1-ą do 3-ej;
5. kto wzywać lub pobudzać albo też oświadczać będzie swą gotowość do czynów rodzaju określonego pod cyframi 1-ą do 3-ej, o ile na mocy praw obowiązujących nie wymierzona będzie wyższa kara.

W razie rozmyślnego wykroczenia przeciwko cyfrze 1-ej kara grzywny wymierzona być winna w wysokości conajmniej podwójnego nadmiernego zysku, który został lub miał być osiągnięty; gdy najmniejsza kwota tego podwójnego zysku przekraczać będzie pięćdziesiąt tysięcy marek, natenczas należy zawyrokować karę grzywny w wysokości tej najmniejszej kwoty. Wobec okoliczności łagodzących kara grzywny może uledz złagodzeniu do połowy najmniejszej kwoty.

Jednocześnie z wymiarem kary zawyrokowana być może konfiskata zapasów, których dotyczy czyn przestępny, bez względu na to, czy należą do skazanego czy też nie.

Jednocześnie z wymiarem tej kary może być zarządzone ogłoszenie wyroku na koszt oskarżonego.

§ 2.

Dla czynów przestępnych, którym grozi kara na mocy niniejszego rozporządzenia, właściwe są wyłącznie sądy okręgowe; przepis ten nie ubliża jednakże prawu wydawania rozporządzeń karno-policyjnych, przysługującemu naczelnikom powiatów (prezydentom policji).

Gdy wykroczenie popełnione będzie w stosunku do osób, należących do wojska niemieckiego, lub do osób, do których stosuje się § 155 wojskowego kodeksu karnego, albo też gdy czyn popełniony zostanie ku ich szkodzie, dla dochodzenia karnego właściwe są sądy wojskowe.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie otrzymuje natychmiast moc obowiązującą.

Warszawa, dnia 16 maja 1917 r.

Jenerał-Gubernator

866/17 **von Beseler.**

Deutsche Staatsdruckerei in Warschau.

Niemiecka drukarnia rządowa w Warszawie.